

שותפות בין מיגזרים

תהליך תכנון בין מיגזרי לקידום תעסוקת אנשים עם מוגבלויות, נוצר בשיתוף של המגזר הציבורי, המגזר העיסקי וארגוני החברה האזרחית. במסגרת המיזם הוקמו חמישה צוותי תכנון בהם השתתפו כ-80 נציגים בכירים משלושת המגזרים על מנת לקדם תהליכים, יכולות והישגים של כל מגזר, באמצעות שיתוף בין מיגזרי במידע ובכלים אשר יובילו לשינוי משמעותי בשיעור אנשים בעלי מוגבלות, המועסקים בשוק העבודה החופשי. משיתוף הפעולה בין הצוותים, נוצרה תוכנית אסטרטגית, ממנה מתוכננות להיגזר תכניות העבודה השנתיות של השותפות (וינהבר ואחרים, 2011).

שחקנים:

המיזם השיתופי לקידום תעסוקת אנשים עם מוגבלויות הובל מטעם הממשלה, על ידי הנציבות לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ממשרד המשפטים, בשותפות עם הארגון היהודי ההומניטרי 'ג'וינט ישראל', אשר שימש תשתית ארגונית לשלב ההקמה, בצירוף משרדי ממשלה רלוונטים וגורמים מהמגזר העסקי והמגזר השלישי. בנוסף, תהליך התכנון הבין מיגזרי לווה על ידי חברת 'שיתופים' לקידום החברה האזרחית בשל התמחותה, בהובלה וקידום תהליכים שיתופיים, חברתיים בין-מגזריים.

על מנת לקדם חשיבה בין מיגזרית פורצת דרך, המבוססת על נסיון עבר, הזדמנויות עתיד וסקרים מקיפים בנושא, הוקמו חמישה צוותי תכנון בין מגזריים שהורכבו ממגוון בעלי תפקידים מובילים בתחומם: צוות כלכלי-חברתי, צוות איתור ומיפוי חסמים, צוות פיתוח עסקי, צוות משאבי אנוש וצוות לשינוי מודעות ציבורית (וינהבר ואחרים 2011).

מבנה השותפות הבין מיגזרית אשר נקבע במהלך תהליך התכנון הבין מיגזרי, בנוי משלושה מוסדות: המועצה הציבורית, ההנהלה הציבורית והמנהלת. המועצה הציבורית היא הסמכות העליונה של המיזם, הקובעת את תכנית העבודה ואת התקציב. המנהלת מוציאה לפועל את המדיניות וההנחיות של המועצה הציבורית וההנהלה הציבורית וההנהלה הציבורית מתפקדת כפורום מנהלי, המנחה את המוסד המבצע (המנהלת), ומאשר את התכנית ואת התקציב, לפני האישור הסופי של המועצה הציבורית (וינהבר ואחרים, 2011). הרכב ההנהלה הציבורית:

משרדי הממשלה – נציגי המגזר הציבורי בשולחן העגול הממשקי, במשרד ראש הממשלה: צוות בין משרדי של 14 נציגים, בתפקידים בכירים בממשלה והשלטון המקומי ממשרדי ראש הממשלה, הרווחה והשירותים החברתיים, התמי"ת, הבריאות, החינוך, האוצר, המוסד לביטוח לאומי, שירות התעסוקה, מרכז השלטון המקומי, פורום ה-15 ומועצות אזוריות (וינהבר ואחרים 2011). המגזר הציבורי מייצג את הגישה התועלתנית, המתמקדת בתרומתה של השותפות הבין מיגזרית לאיכות ולאפקטיביות של השירותים הנידונים בשותפות ובמידת התאמתם לקהל היעד (אלמוג ושמיד, 2016).

גישה זו באה לידי ביטוי בצוות הכלכלי-חברתי של תהליך התכנון הבין מיגזרי, העסק בבחינת סוגיית התועלת בהעסקת אנשים עם מוגבלות בפן החברתי (תפוקה כלכלית), בפן הממשלתי (תקציב) וביעילות השפעתה של התוכנית על המשתתפים (אנשים עם מוגבלות), בשיפור מצבם הכלכלי והסוציאלי. בנוסף, התבטא המישור התועלתני בצוות העסק באיתור ומיפוי חסמים, לאחר שעלה מממצאי תהליך הבירור הראשוני, כי למרות כל החקיקה המתקדמת והמיזמים החדשניים, תעסוקת אנשים עם מוגבלויות בישראל, נתקלת בחסמים מסוגים שונים (וינהבר ואחרים 2011).

החברה האזרחית – נציגי המגזר השלישי בשולחן העגול במשרד ראש הממשלה הורכבו מארגוני הגג: הסתדרות העובדים הכללית החדשה, האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות ומנהיגות אזרחית. מארגוני אספקת שירותים: ארגון שיתופים, המתמחה בפיתוח והובלה של שיתופי פעולה ושיח בין מיגזרי, אירגון ג'וינט ישראל, המקדמים פרויקטים של שיוויון הזדמנויות וצמצום פערים בחברה, ארגוני סיוע ומתן שירותים לאנשים עם מוגבלות וארגוני מגזר שלישי המקדמים תעסוקת אנשים עם מוגבלות (וינהבר ואחרים 2011). המגזר השלישי מייצג את הגישה המתבססת על ערכים כגון הוגנות, הון חברתי ושיתוף קהל היעד בתהליכי קבלת ההחלטות (אלמוג ושמיד, 2016).

בתהליך התכנון הבין מיגזרי, ערכים אלו באו לידי ביטוי בצוות משאבי אנוש, העסק בקידום תהליך המשגה וניתוח, בדגש על היכולות ולא על המוגבלויות, שיאפשר למעסיקים קליטה טובה יותר של המועמד. בנוסף, הצוות שם דגש על מתן תחושה של שייכות לשוק העבודה הרגיל לאנשים עם מוגבלות, על ידי שילובם באמצעים מתקדמים המופעלים על ידי האינטרנט והרשתות החברתיות ובמקביל, באמצעות 'טיפול נקודתי' ואישי בעזרת עמותות וגופים אחרים (וינהבר ואחרים 2011).

בנוסף, ערכי המגזר השלישי באים לידי ביטוי בצוות לשינוי מודעות ציבורית, העסק במיפוי החסמים האמיתיים והמדומים הקיימים בתודעת הציבור, בנושא תעסוקת אנשים עם מוגבלות. הצוות המליץ בין היתר, על גיוס תקציב ממלכתי לפעולות הסברה באמצעות הערוצים הרלוונטיים, פעולות הסברה נרחבות ועקביות לשינוי מודעות ביחס להעסקת אנשים עם מוגבלות, ושינוי יחס התקשורת והעיתונות לאנשים בעלי מוגבלויות, באמצעות שילוב עיתונאים בעלי מוגבלות בתקשורת. (וינהבר ואחרים 2011).

המגזר העיסקי – נציגי המגזר העסקי בשולחן העגול במשרד ראש הממשלה הורכבו מארגון הגג של נשיאות המגזר העסקי בישראל, הנקראת לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ומאגדת תחתיה את מרבית אירגוני המעבידים בישראל, איגוד לשכות המסחר, ארגון עסקים ומעסיקים הפועל למען קידום אינטרסים עסקיים במגזר המסחר והשירותים ומעסיקים בקרב אוכלוסיית אנשים עם מוגבלות (וינהבר ואחרים 2011). המגזר העיסקי מזוהה עם גישת השוק, השמה דגש על ערכים של מקסום רווחים, תחרותיות, יעילות, יזמות, חדשנות ויצירתיות (אלמוג ושמיד, 2016).

ערכים אלו באו לידי ביטוי בתהליך התכנון הבין מיגזרי, בצוות לפיתוח עסקי שעסק באיסוף ופיתוח מודלים חדשניים מהארץ ומהעולם, המקדמים תעסוקה באופן ישיר, לאנשים עם מוגבלויות, כגון: משלחי יד בהם מתקיים יתרון למעסיק בהעסקת אנשים עם מוגבלויות, עידוד יוזמות והעסקה עצמית בקרב אנשים עם מוגבלויות, כגון קידום אנשים עם מוגבלות כפרילנסרים ועידוד הקמת עסקים קטנים אינטרנטיים, ומציאת פתרונות להסרת חסמים להעסקת אנשים עם מוגבלות בקרב מעסיקים, כמו למשל, מסלול תעסוקתי המקציב הקצאה תחרותית של כספי סיוע מהמדינה לעסקים שונים, כתמריץ בדמות השתתפות בעלות שכר העבודה של אדם בעל מוגבלות, שכר מינימום מותאם והתאמות במקום העבודה (וינהבר ואחרים 2011).

יחסים:

היוזמה לקידום העסקת אנשים עם מוגבלות, החלה בתחילת שנת 2010, כמהלך בין-מיגזרי ביוזמתו של רענן דינור, לשעבר מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יחד עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אייל גבאי, ומנכ"ל ג'וינט ישראל, ארנון מנטבר. המהלך הובל על ידי נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות במשרד המשפטים בשיתוף עם ארגון 'ג'וינט ישראל' (וינהבר ואחרים 2011).